

جلسه هشتم

نظارت بر نامزد پیروز و پیگیری مطالبات بعد از انتخابات

دوره تأثیرگذاری بر انتخابات با حمایت‌گری مطالبه‌محور

حسین قاضیان

تأثیرگذاری بر انتخابات با حمایت‌گری مطالبه‌محور - حسین قاضیان

www.tavaana.org

۱- چشم‌انداز کلی: موضوع پاسخگویی

- دموکراسی = مجموعه‌ای از حقوق و تکالیف دموکراتیک

- تکالیف دموکراتیک \Leftrightarrow مسئولیت‌های دموکراتیک

مسئولیت‌های شهروندی:

پرداخت هزینه عملیات عمومی
تعیین عاملانی برای عملیات عمومی (نمایندگان)
نظارت بر عملیات عمومی

مطالبه‌گری، بخشی از وظایف شهروندی در نظام‌های دموکراتیک

پاسخگویی نیز متصل است به مطالبه‌گری

مکانیزم دموکراسی‌های نمایندگی:

- نمایندگی کردن ⇐
- واگذاری حق به نماینده = <
- لزوم پاسخ‌گویی نماینده

مطالبه‌گری: بخشی از وظایف شهروندی در نظام‌های دموکراتیک

- نظارت بر عملیات عمومی
- پاسخ‌گویی نیز متصل است به مطالبه‌گری
- یعنی پیگیری مطالبات بعد از اتمام انتخابات و مشخص شدن میزان تحقق
- آنها = پاسخ‌گو کردن نمایندگان

۲-زمینه‌های اساسی:

۱- شکل‌گیری فرهنگ شهروندی: مشارکت + مسئولیت

۲- ساختارهای مناسب و تسهیل‌کننده‌ی پیگیری مطالبات

۱.۲ - شفافیت = عامل ضروری امکان‌پذیر کردن پیگیری

مطالبات نمونه‌ها:

- علنی بودن رای نمایندگان امکان حضور در جلسات شورای شهر و روستا
- علنی بودن آرا در شوراها
- ضبط و انتشار جلسات علنی و کمیسونی شوراها و مجلس (جز در موارد امنیت ملی)

۲.۲ - حزبی شدن سیاست

- پذیرش سیستم حزبی در نظام سیاسی
- مرتبط کردن انتخابات با سیستم حزبی
- مرتبط کردن اداره کشور با سیستم حزبی

- مشخص شدن مرجع پاسخگویی به مطالبات
- جلوگیری از لوث مسئولیت
- کنترل اقدامات نمایندگان

۳،۲- آزادی بیان ⇐ آزادی رسانه‌ای

- چشم‌ناظر شهروندان بر وضعیت تحقق مطالبات
- آوردن اخبار وضعیت مطالبات
- بررسی و تحلیل وضعیت مطالبات

۳- ملاحظات و عوامل موثر در پذیرش خواسته‌ها:

- ۱- فضای بحث و گفت و گوی گروهی یا همگانی
- ۲- پیوند با خواسته های عمومی
- ۳- امکان پذیری مادی
- ۴- امکان پذیری سیاسی / قانونی
- ۵- پیوند با جهت گیری های نامزدها، جریان ها، احزاب
- ۶- توجه به منافع گروه‌های معارض با خواسته‌های ما
- ۷- ارتباط با فضای انتخابات (جهت: ثبات / تغییر دما: گرم/سرد + شدت: رقابتی/غیررقابتی)
- ۸- سطح مطالبات (ملی / محلی / بین المللی- مثال: تحقیق در مورد علت حثه منا در حج / رفتار استرالیا با پناهندگان ایرانی / آب رود هیرمند / خشک شدن هورالهویزه / ریزگردها)
- ۹- همپوشانی / هم جهتی با مطالبات سایر گروه های اجتماعی
- ۱۰- همپوشانی یا هم جهتی با چهارچوب های حاکم (مزاحمت خیابانی)

۳ - راه‌های دنبال کردن:

پیش شرطها:

- مشروطسازی حمایت / به دنبال کردن مطالبات
- مشخص بودن خواسته
- مشخص بودن اشخاص یا نهادهایی که باید آن را انجام دهند
- امکان‌پذیری عملی تحقق خواسته
- برآورد مرحله‌ای
- زمانی از تحقق خواسته
- مشخص کردن ابزارهای فشار برای تحقق

راه‌های اصولی:

- ایجاد فشار هنجاری از طریق گفتمان سازی
- تلاش برای شفافیت
- حضور شخصی – گروهی
- استفاده از رسانه های همگانی
- استفاده از رسانه های اجتماعی
- استفاده از ابزار نهادهای نظارتی
- استفاده از نهادهای حرفه ای – تخصصی
- ایجاد نهادهای ابتکاری
- سنجش و ارزیابی
- تهیه کارنامه

۴ - برخی تکنیک‌های پیگیری:

- لابی‌گری
- مذاکره
- اعتصاب، تحصن، طومارنویسی
- جمع‌آوری امضا
- تلفن و تماس و ملاقات
- تجمع، راهپیمایی
- سخنرانی، کارگاه نظرسنجی کمپین‌های رسانه‌ای تبلیغات